

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

DOI: 10.25140/2410-9576-2022-2(25)-89-99

УДК: 33:58:339.3:351(477)

JEL Classification: B21; D20; D23

Тишечко Андрій

аспірант кафедри глобальної економіки
Національний університет біоресурсів
і природокористування України (Київ, Україна)

E-mail: globeco@nubip.edu.ua**ЕВОЛЮЦІЙНІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ РИБНОГО
ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ ВИКЛИКІВ**

Анотація. У статті досліджено вплив еволюційних тенденцій розвитку галузі рибного господарства в системі агропромислового комплексу. З'ясовано, що в умовах воєнних дій, природних катастроф, можуть знадобитися додаткові заходи регулювання для забезпечення безпеки працівників рибного господарства та збереження навколишнього середовища. Запропоновано шляхи вирішення та впровадження ефективних механізмів контролю та регулювання, які сприятимуть розвитку сталого рибного господарства. Надано наукові пропозиції до розроблення проекту «Державної стратегії розвитку галузі рибного господарства на період до 2030 року», з урахуванням економічних викликів, які стоять перед Україною і світом щодо національної та продовольчої безпеки в умовах сучасної економіки і глобальної конкуренції.

Ключові слова: національна економіка; регулювання; рибне та сільське господарство; інвестиції; інвестиційний процес; інструменти регулювання; галузь; рибальство; аквакультура; агропромисловий комплекс.

Рис.: 1. Бібл.: 13.

Постановка проблеми. Регулювання рибного господарства в умовах надзвичайних викликів стає дедалі більш актуальним завданням у нашому світі, де кліматичні зміни, природні катастрофи та інші фактори можуть значно пошкодити рибні ресурси та знизити ефективність рибогосподарської діяльності. Одним із важливих аспектів регулювання є моніторинг і прогнозування стану рибних ресурсів, що можна здійснювати за допомогою новітніх технологій. Наприклад, використання дронів і супутникового зображення дозволяє отримувати точні дані про кількість риби у водоймах та зміни в розміщенні рибних стад. Аналіз цих даних допомагає розробляти ефективні стратегії рибогосподарської діяльності в умовах надзвичайних ситуацій. Крім того, правове регулювання є невід'ємною частиною еволюційних процесів регулювання рибного господарства з урахуванням надзвичайних викликів для України. Умови надзвичайних викликів можуть створювати нові перспективи для законодавства, які потрібно враховувати при розробленні та впровад-

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

женні правових актів, що стосуються рибного господарства. В умовах воєнних дій можуть знадобитися додаткові заходи регулювання для забезпечення безпеки працівників рибного господарства та збереження навколишнього середовища. Тому й надалі необхідно проводити науково-практичні дослідження, продовжувати аналізувати аналітичні та статистичні дані, застосовувати інструменти економічного аналізу, щоб забезпечити стабільність на агропродовольчому ринку й забезпечити належне харчування для населення України та світу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Базовим питанням стратегічного управління як регуляторними, так і інвестиційними процесами саме в аграрному секторі економіки загалом і в сільськогосподарських підприємствах зокрема проводиться вченими-економістами й нині. Зокрема, ці питання досліджували у своїх працях С. Захарін, І. Кичко, С. Стоянова-Коваль [2], В. Маргасова [4; 7]. Також питання дослідження тенденцій управління та регулювання в умовах інформаційної безпеки, ризиків та невизначеності глобалізації не обійшли дослідники І. Охріменко, Є. Овчаренко, І. Гнатенко [3], О. Шевцова [4], Н. Вдовенко [5; 8; 11], Байдала В., Бурлака Н., Діюк А. [6], Коробова Н. [10], І. Марченко [7], М. Федоренко, С. Павлюк [12], О. Лукяненко [9; 13]. При цьому слід зазначити, що питання розвитку основних еволюційних тенденцій регулювання в галузях сільського господарства, включаючи сектор рибного господарства (рибальство й аквакультура), активно продовжують обговорюватись у вченнях провідних науковців, економістів і практиків і в нинішніх умовах.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. В аспекті цього дослідження ми проведемо детальний аналіз підходів до запровадження на практиці ефективного інструментарію регулювання у процесі еволюції підходів до регулювання саме рибного господарства. Функціонування агропромислового комплексу потребує регулювання розвитку рибного господарства, яке є важливою галуззю в забезпеченні продовольством України, але щоб досягти сталого розвитку, потрібно вирішити низку складних проблем. На жаль, на сьогодні ці проблеми ще не отримали належного уваги та розв'язання. Для цього необхідно розробити та впровадити ефективні стратегії управління рибними ресурсами, що передбачають збереження, відновлення запасів риб, поліпшення природного та штучного їх відтворення. На порядок денний виходить і надання наукових пропозицій до розроблення

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

проєкту «Державної стратегії розвитку галузі рибного господарства на період до 2030 року», враховуючи економічні виклики, які стоять перед Україною і світом щодо національної та продовольчої безпеки. Ми маємо безпосередньо звернути увагу на важливість підтримки розвитку галузі. Від цього залежить не лише стан економіки, але й забезпечення населення якісними харчовими продуктами.

Мета статті. Науково обґрунтувати та внести пропозиції для виокремлення оптимальних варіантів регулювання рибного господарства у процесі еволюцій і трансформацій у системі агропромислового комплексу.

Виклад основного матеріалу. Існують декілька ключових факторів, які становлять суттєві перешкоди для регулювання рибного господарства протягом тривалого часу. Серед них можна відзначити неефективне управління промисловими запасами більшості видів риб, низький рівень їх природного відтворення та штучного розведення, що призводить до зменшення національного виробництва, зниження біорізноманіття та, наскільки це можливо, до неправильного використання потенціалу водних об'єктів загалом. Крім того, значний негативний антропогенний вплив на водні екосистеми через гідробудівництво, зміни клімату та забруднення, що призводить до деградації природних біоценозів, теж є серйозною проблемою. Також не можна не відзначити високий рівень імпортозалежності та застарілість законодавства, що часто призводять до надмірного паперового навантаження для отримання дозвільних документів для ведення господарської діяльності у галузі рибного господарства. Інші проблеми, які необхідно вирішувати, – це відсутність прозорих і конкурентних механізмів розподілу між суб'єктами господарювання доступу до водних біоресурсів, а також констатація факту високого рівня незаконного, непідзвітного та неконтрольованого рибальства. Усі ці проблеми потребують негайного вирішення та впровадження ефективних механізмів регулювання, які сприятимуть розвитку сталого рибного господарства, інвестиціям у галузі.

За останні десять років в Україні спостерігається значне зменшення рівня добування водних біоресурсів, а саме на понад 60 %. Це викликано різким зменшенням кількості вилову риби в Чорному та Азовському морях, що має серйозний вплив на економіку та екологію країни.

За десять років, з 2011 по 2021 рр., рівень добування (вилову) водних біоресурсів в Україні зменшився більше ніж на дві третини. Це сталося через різке падіння вилову риби в Чорному та Азовському

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

морях, і це має серйозний вплив на розвиток галузі рибного господарства в країні. Зокрема, у 2011 р. суб'єктами рибного господарства та технологічно пов'язаними з ними підприємствами, установами та організаціями було добуто (виловлено) понад 211,1 тис. тонн водних біологічних ресурсів, а у 2021 р. цей показник становив лише 73,7 тис. тонн.

Маємо зауважити, що у 2021 році було здобуто та виловлено приблизно 37,7 тис. тонн водних біологічних ресурсів у внутрішніх рибогосподарських водних об'єктах (їх частинах). З цієї кількості 12,9 тис. тонн було переважно отримано за допомогою аквакультури, 7,1 тис. тонн одержали за допомогою спеціальних товарних рибних господарств, а 12,9 тис. тонн виловлено з водосховища р. Дніпро та 4,8 тис. тонн вилучено з інших внутрішніх рибогосподарських водних об'єктів (їх частин). При цьому 8,3 тис. тонн водних біологічних ресурсів було вилучено у Чорному морі, а в середньому близько 4,5 тис. тонн в Азовському морі та 23,2 тис. тонн саме за межами юрисдикції країни. Зменшення вилову водних біоресурсів внутрішніх водойм та морів Чорного та Азовського є серйозною проблемою для економіки України та її міжнародної залежності від імпорту рибної продукції. Крім того, ця ситуація має негативний вплив на забезпечення внутрішнього ринку України важливим харчовим продуктом, що є особливо проблематичним.

Риба та рибні продукти – важлива складова раціону українців, які стежать за своїм здоров'ям та дотримуються здорового способу життя. Згідно з даними Державної служби статистики України, у 2020 році українці спожили 517 тис. тонн риби та рибних продуктів, що стало вагомим показником розвитку ринку. Національна рибна продукція склала 118 тис. тонн, що становить понад 22 % від загального фонду споживання. Це свідчить про позитивні тенденції в розвитку вітчизняного рибного господарства, а також про збільшення обсягів виробництва національних рибних продуктів.

В Україні через імпорт переважно постачається риба та рибні продукти на ринок. Протягом останніх років він становить близько 80 % загального обсягу споживання риби та рибних продуктів у країні. Починаючи з 2015 р. ми спостерігаємо стійке зростання імпорту риби та рибних продуктів до України, і у 2021 р. його обсяг становив 446 тис. тонн. Водночас імпортована риба та рибна продукція продовжує займати значну частину на ринку України. У 2020 році обсяг імпорту становив 424 тис. тонн, або понад 77 % від загального фонду

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

споживання. Це свідчить про необхідність розвитку вітчизняного рибного господарства та зменшення залежності від імпорту. Однак важливо приділяти увагу розвитку внутрішнього ринку риби й рибних продуктів, щоб забезпечити стале постачання населення якісною та свіжою продукцією з місцевих джерел. Також важливо звернути увагу на стан довкілля та екологічну стійкість рибальства. Необхідно приділяти увагу збереженню рибних запасів та збільшенню кількості промислових та рекреаційних зон, де заборонено виловлювати рибу. Необхідно підтримувати розвиток малого й середнього підприємництва в галузі, надаючи їм фінансову та технічну підтримку, щоб створити конкурентоспроможні умови для місцевих виробників та зменшити залежність від імпорту. Крім цього, важливо проводити ефективну рекламну та освітню кампанії серед населення про користь споживання місцевої риби та рибних продуктів. Це дозволить підвищити інтерес до власної продукції та сприяти її збуту. Загалом, вирішення проблеми залежності від імпорту риби та рибних продуктів в Україні потребує комплексного підходу та зусиль з боку влади, підприємців та населення. Важливо забезпечити стале постачання населення якісною та свіжою продукцією, зберегти навколишнє середовище та сприяти розвитку місцевої економіки й надано нами при розробленні проекту «Державної стратегії розвитку рибного господарства до 2030 року» (рис. 1).

Для забезпечення сталого розвитку ринку риби та рибних продуктів в Україні необхідно розвивати місцеве виробництво, підтримувати малих і середніх виробників, проводити ефективну рекламну та освітню кампанії серед населення про користь споживання місцевої риби та рибних продуктів. Такі заходи сприятимуть збільшенню кількості національної продукції на ринку та зменшенню залежності від імпорту.

Дані Комітету рибного господарства продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) свідчать, що у 2018 році середньорічний показник споживання риби і рибних продуктів у світі становив 20,5 кг на душу населення. При цьому продукція аквакультури становила близько 52 % від загального обсягу споживання. Як бачимо, за прогнозами ФАО, середньорічний показник споживання риби й рибних продуктів у світі до 2030 року зросте і становитиме 21,5 кг.

Україна не є винятком щодо загальної тенденції збільшення обсягу споживання рибної продукції на душу населення. За останні роки спостерігається зростання цього показника від 8,6 кг у 2015 році до

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

10,8 кг у 2017 році та до 13,7 кг у 2021 році. Проте, на жаль, Україна не досягла середньосвітового рівня споживання риби та рибної продукції за весь період своєї незалежності. Цю ситуацію можна пояснити збільшенням імпорту риби та рибної продукції до країни.

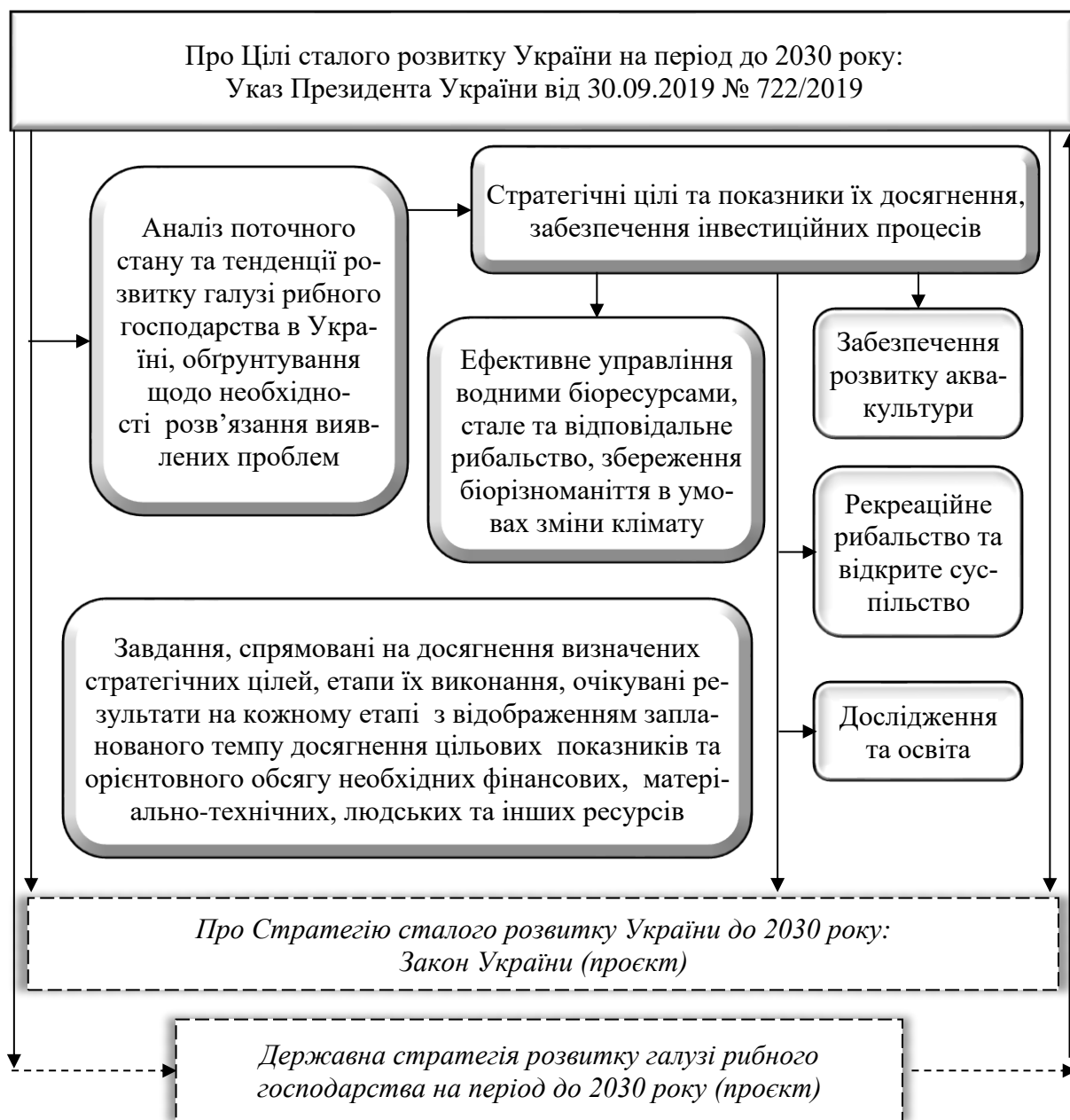

Рис. 1. Базові еволюційні засади регулювання галузі рибного господарства в умовах надзвичайних викликів

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Україна має значний потенціал для вирощування вітчизняної рибної продукції, оскільки внутрішні водойми країни, такі як водосховища Дніпра, причорноморські лимани-озера та водойми-охолоджувачі, досить великі, проте зариблюються менше ніж на 5 % від можливостей. Це означає, що існує значний потенціал для зростання вітчизняного виробництва рибної продукції в Україні, якщо будуть вжиті відповідні заходи щодо їх збільшення. Наведені факти свідчать про те, що українська рибна галузь має незабезпечені можливості для розвитку, і це може бути корисним не тільки для економіки країни, але і для її населення.

Отже, нині важливою метою стає забезпечення сталого розвитку галузі рибного господарства в Україні в умовах зміни клімату, зменшення залежності від імпорту, підвищення конкурентоспроможності та створення умов для привабливих інвестиційних можливостей. Ми маємо в перспективі збільшити виробництво рибної продукції, збалансуючи економічні, природоохоронні та соціальні інтереси, щоб забезпечити стаке зростання галузі рибного господарства та її довгострокову життєздатність.

Висновки і пропозиції. Таким чином, зауважимо, що розвиток галузі повинен бути здійснений з урахуванням економічних тенденцій та потреб споживачів. Необхідно забезпечити підтримку інновацій та новітніх технологій у виробництві, щоб збільшити продуктивність та ефективність галузі. Крім цього, важливо розробити ефективну систему контролю за якістю рибних продуктів, щоб забезпечити безпеку та здоров'я споживачів. Також потрібно звернути увагу при здійсненні інвестицій, налагодженні інвестиційних процесів на екологічну сторону виробництва, враховуючи вплив галузі на довкілля та природні ресурси. Усі ці аспекти повинні бути враховані при формуванні Державної стратегії розвитку рибного господарства до 2030 року, забезпеченні її стабільності та розвитку в умовах сучасної економіки та глобальної конкуренції. Тільки так можна забезпечити національну і продовольчу безпеку та зробити галузь рибного господарства успішною та прибутковою.

Список використаних джерел

1. Григор'єва Х. А. Державна підтримка сільського господарства України: проблеми правового забезпечення : монографія / Х. А. Григор'єва. – Х. : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

2. Strategic management of the investment process in the sector (for example, agricultural enterprises and the food industry / S. Zakharin, S. Stoyanova-Koval, I. Kychko, V. Marhasova, I. Shupta // Journal of Optimization in Industrial Engineering. – 2021. – Vol. 14. – Pp. 185-194.

3. Інновації в системі стратегічного управління безпекою національної економіки в умовах ризиків та невизначеності глобалізації / І. В. Охріменко, Н. М. Вдовенко, Є. І. Овчаренко, І. А. Гнатенко // Економіка та держава. – 2021. – № 8. – С. 4–9. – DOI: 10.32702/2306-6806.2021.8.4.

4. Маргасова В. Стратегія державної підтримки інноваційних технологій розвитку агропромислового комплексу в умовах інформаційної безпеки / В. Маргасова, О. Шевцова // Науковий вісник Полісся. – 2022. – № 1(24). – С. 23-37.

5. Вдовенко Н. М. Методологізація галузевого державного управління на шляху адаптації економіки до умов та вимог Європейського Союзу / Н. М. Вдовенко // ScienceRise. – 2015. – № 5/3 (10). – С. 39–44.

6. Management mechanism of agrarian economic system: composition, functioning and factors of development in Ukraine / N. Vdovenko, V. Baidala, N. Burlaka, A. Diuk // Problems and Perspectives in Management. – 2018. – Vol. 16, Issue 4. – Pp. 186–200.

7. Маргасова В. Базові методичні підходи до обліку і контролю витрат при формуванні біологічних активів рослинництва й тваринництва на агропродовольчому ринку / В. Маргасова, Н. Вдовенко, І. Марченко // Економічний аналіз. – 2022. – Т. 32, № 4. – С. 207–216. – DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.207>.

8. Вдовенко Н. М. Глобальні пріоритети сталого виробництва сільськогосподарської продукції / Н. М. Вдовенко // Innovative solutions in modern science. – 2016. – № 4 (4). – С. 3–17.

9. Лук'яненко О. Д. Потенціал рибальства в глобальній економіці / О. Д. Лук'яненко // Вісник Хмельницького національного університету. Сер.: Економічні науки. – 2020. – № 4, Т. 2. – С. 7–12.

10. Vdovenko N. M. Methods of state regulation of agricultural sector in terms of the orientation of the economy to safety and quality standards / N. M. Vdovenko, N. M. Korobova // Wspolnaca Europejska. – 2015. – № 3 (3), Vol. 3. – С. 68–80.

11. Vdovenko N. M. Mechanisms of regulatory policy application in agriculture / N. M. Vdovenko // Economic Annals-XXI. – 2015. – № 5–6. – С. 53–56. – DOI: <http://dx.doi.org/10.21003/ea>.

12. Базові засади розвитку рибальства та аквакультури в умовах трансформаційних процесів / М. О. Федоренко, Н. М. Вдовенко, С. С. Павлюк, О. А. Дюдяєва // Водні біоресурси та аквакультура. – 2020. – Вип. 2. – С. 47–57.

13. Lukyanenko A. Global Motivations and Aquaculture Development Trends / A. Lukyanenko // Green, Blue & Digital Economy Journal. – 2020. – Vol. 1, No. 2. – Pp. 132–139.

References

1. Hryhorieva, Kh. A. (2019). *Derzhavna pidtrymka silskoho hospodarstva Ukrainy: problemy pravovoho zabezpechennia [State support of agriculture in Ukraine: problems of legal provision]. Vydavnychyy dim «Helvetyka».*

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

2. Zakharin, S., Stoyanova-Koval, S., Kychko, I., Marhasova, V., & Shupta, I. (2021). Strategic management of the investment process in the sector (for example, agricultural enterprises and the food industry) (on the example of agricultural enterprises and the food industry). *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, 14, 185–194.

3. Okhrimenko, I.V., Vdovenko, N.M., Ovcharenko, YE.I., & Hnatenko, I.A. (2021). Innovatsii v systemi stratehichnoho upravlinnia bezpekoiu natsionalnoi eko-nomiky v umovakh ryzykiv ta nevyznachenosti hlobalizatsii [Innovations in the system of strategic management of the security of the national economy in conditions of risks and uncertainties of globalization]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and state*, 8, 4–9. doi: 10.32702/2306-6806.2021.8.4.

4. Margasova, V., & Shevtsova, O. (2022). Stratehiia derzhavnoi pidtrymky innovatsiinykh tekhnolohii ro-zvytku ahropromysloвого комплексу v umovakh informatsiinoi bezpeky [Strategy of state support of innovative technologies for the development of the agro-industrial complex in terms of information security]. *Naukovyi visnyk Polissia – Polissia scientific bulletin*, 1(24), 23–37.

5. Vdovenko, N.M. (2015). Metodolohizatsiia haluzevoho derzhavnoho upravlinnia na shliakhu adaptatsii ekonomiky do umov ta vymoh Yevropeiskoho Soiuzu [Methodology of sectoral state administration on the path of adapting the economy to the conditions and requirements of the European Union]. *ScienceRise*, 5/3(10), 39–44.

6. Vdovenko, N., Baidala, V., Burlaka, N., & Diuk, A. (2018). Management mechanism of agrarian economic system: composition, functioning and factors of development in Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*, 16 (2), 179–189.

7. Marhasova, V., Vdovenko, N., & Marchenko, I. (2022). Bazovi metodychni pidkhody do obliku i kontroliu vytrat pry formuvanni biolohichnykh aktyviv roslynnytstva y tvarynnytstva na ahroprodovol-chomu rynku [Basic methodical approaches to accounting and cost control in the formation of biological assets of crop and livestock production on the agro-food market]. *Ekonomichnyi analiz – Economic analysis*, 32(4), 207–216. <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.207>.

8. Vdovenko, N.M. (2016). Hlobalni priorytety staloho vyrobnytstva silskohospodarskoi produktsii [Global priorities of sustainable production of agricultural products]. *Innovative solutions in modern science*, 4(4), 3–17.

9. Lukyanenko, O.D. (2020). Potentsial rybalstva v hlobalnii ekonomitsi [The potential of fishing in the global economy]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ser.: Ekonomichni nauky – Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 4(2), 7–12.

10. Vdovenko, N.M., & Korobova, N.M. (2015). Methods of state regulation of agricultural sector in terms of the orientation of the economy to safety and quality standards. *Wspolraca Europejska*, 3(3), 68–80.

11. Vdovenko, N. M. (2015). Mechanisms of regulatory policy application in agriculture. *Economic Annals-XXI*, 5–6, 53–56. <http://dx.doi.org/10.21003/ea>.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

12. Fedorenko, M.O., Vdovenko, N.M., Pavlyuk, S.S., & Dyudyayeva, O.A. (2020). Bazovi zasady rozvytku rybalstva ta akvakultury v umovakh transformatsiinykh protsesiv [Basic principles of development of fisheries and aquaculture in conditions of transformational processes]. *Vodni bioresursy ta akvakultura – Water bioresources and aquaculture*, 2, 47–57.

13. Lukyanenko, A. (2020). Global Motivations and Aquaculture Development Trends. *Green, Blue & Digital Economy Journal*, 1(2). 132–139.

Отримано 08.10.2022

UDC 33:58:339.3:351(477)

JEL Classification: B21; D20; D23

Andrii Tishechko

PhD Student of the Department of Global Economics

National University of life and environmental sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

E-mail: globeco@nubip.edu.ua

EVOLUTIONARY PRINCIPLES OF FISHERIES REGULATION IN CONDITIONS OF EXTRAORDINARY CHALLENGES

Abstract. *The article examines the impact of evolutionary trends in the development of the fishery sector in the system of the agro-industrial complex. It has been found that in the conditions of military operations and natural disasters, additional regulatory measures may be needed to ensure the safety of fishery workers and environmental protection. It has been established that Ukraine is not an exception to the general trend of increasing fish consumption per capita. In recent years, there has been an increase in this indicator from 8.6 kg in 2015 to 10.8 kg in 2017 and to 13.7 kg in 2021. It has been proven that Ukraine did not reach the average world level of consumption of fish and fish products during the entire period of its independence. This situation can be explained by the increase in the import of fish and fish products to the country. It should be noted that fish and fish products are mainly supplied to the market in Ukraine through imports. In recent years, it has accounted for about 80% of the total consumption of fish and fish products in the country. Since 2015, we have observed a steady increase in the import of fish and fish products to Ukraine, and currently, in 2021, its volume is 446 thousand tons. There are several key factors that have been significant obstacles to fisheries regulation for a long time. Among them, one can note the ineffective management of industrial stocks of most fish species, the low level of their natural reproduction and artificial breeding, which leads to a decrease in national production, a decrease in biodiversity and, as far as possible, to the incorrect use of the potential of water bodies in general. In addition, the significant negative anthropogenic impact on water ecosystems due to hydraulic engineering, climate change and pollution, which leads to the degradation of natural biocenoses, is also a serious problem. The article also notes the high level of import dependence and outdated legislation, which often lead to excessive paperwork for obtaining permits for conducting economic activities in the field of fisheries. Other problems that need to be solved are the lack of transparent and competitive mechanisms for the distribution of access to aquatic biological resources among economic entities, as well as the fact of a high level of*

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

illegal, unaccountable and uncontrolled fishing. All these problems require an immediate solution and the implementation of effective control and regulation mechanisms that will contribute to the development of sustainable fisheries.

Ways of solving and implementing effective mechanisms of control and regulation that will contribute to the development of sustainable fisheries are proposed. Scientific proposals for the development of the project "State strategy for the development of the fishery industry for the period until 2030" have been provided, taking into account the economic challenges facing Ukraine and the world in terms of national and food security in the conditions of the modern economy and global competition.

Keywords: *national economy; regulation; fisheries and agriculture; investments; investment process; regulatory tools; industry; fishing; aquaculture; agro-industrial complex.*

Fig.: 1. References: 13.

Бібліографічний опис для цитування:

Тишечко А. Еволюційні засади регулювання рибного господарства в умовах надзвичайних викликів. *Науковий вісник Полісся*. 2022. № 2(25). С. 89-99.